

Offentlig økonomi: Teori og Metode

Om kurset

uddannelse	Forvaltning / Politik og Administration
aktivitetstype	kandidatkursus
Undervisningsprog	Dansk
Tilmelding	Tilmelding sker via stads selvbetjening indenfor annonceret tilmeldingsperiode, som du kan se på Studieadministrationens hjemmeside Når du tilmelder dig kurset, skal du være opmærksom på, om der er sammenfald i tidspunktet for kursusafholdelse og eksamen med andre kurser, du har valgt. Uddannelsesplanlægningen tager udgangspunkt i, at det er muligt at gennemføre et anbefalet studieforløb uden overlap. Men omkring valgfrie elementer og studieplaner som går ud over de anbefalede studieforløb, kan der forekomme overlap, alt efter hvilke kurser du vælger. Registration is happening through stads selvbetjening within the announced registration period, as you can see on the Studyadministration homepage. When registering for courses, please be aware of the potential conflicts between courses or exam dates on courses. The planning of course activities at Roskilde University is based on the recommended study programs which do not overlap. However, if you choose optional courses and/or study plans that goes beyond the recommended study programs, an overlap of lectures or exam dates may occur depending on which courses you choose.
Forudsætning for deltagelse	Studerende anbefales at have tilegnet sig basal viden om samfundsøkonomi (fx ved at studere indholdet af 'Grundkursus i samfundsøkonomi') samt have kendskab til anvendelse af regneark (fx fra programmet 'Excel').
Læringsudbytte/ bedømmelseskriterier	Viden • Viden om den offentlige sektors samfundsmæssige rolle i et økonomisk perspektiv. • Viden om den økonomiske politiks påvirkning af samfundsøkonomisk effektivitet, velfærdsfordeling og makroøkonomisk stabilitet. • Viden om metodiske redskaber til at analysere effekter af samfundsøkonomiske politikker • Kendskab til økonomiske metoders anvendelse og relevans. Færdigheder • Færdighed i at analysere væsentlige samfundsøkonomiske forhold og økonomisk politik • Færdighed i at fremlægge og diskutere konsekvenser af økonomisk politik og forskellige velfærdsøkonomiske design mht. effektivitet, fordeling og stabilitet. • Færdigheder i at gennemføre kvantitative økonomiske analyser. Kompetencer • Kompetence til at vurdere anvendeligheden af økonomiske metoder.
Overordnet indhold	Forelæsninger vil behandle centrale teorier om offentlig økonomi og reguleringen heraf. Herunder bl.a. den offentlige sektor i samfundsøkonomien, offentlige goder og private goder, markedsfejl, indkomstfordeling, samfunds- og privatøkonomiske aspekter inden for forskellige policy områder. Øvelsestimerne vil præsentere og træne metoder, hvormed aspekter af offentlig økonomi kan beregnes.
Uddybende beskrivelse	Se nærmere under de enkelte kursusgange
Undervisnings- og arbejdsform	undervisningen består af 10 dobbeltforelæsninger, efterfulgt af case-orienterede øvelser. I alt 4 lektioner per kursusgang.

Forventet arbejdsindsats (ECTS-deklaration)	Holdundervisning 20 Andet (f.eks. studenteroplæg, øvelser, peer-review) 20 Forberedelse 94 Eksamen 1 Timer i alt 135
Pensum	Fælles for alle deltagere på kursus er nedenstående lærebøger: Bent Greve & Jesper Jespersen (red.) (2016): Den offentlige sektors økonomi. Hans Reitzels Forlag, København. Benævnt GJ ved beskrivelsen af de enkelte kursugange, 3. udgave Bøgh-Andersen, Lotte m.fl. (2017): Økonomiske incitamenter i den offentlige sektor. Hans Reitzels Forlag, 2. udgave. Stiglitz, Joseph E. og Jay K. Rosengård (2015): Economics of The Public Sector. 4th ed. W.W. Norton & Company. New York / London. Benævnt SR ved beskrivelsen af de enkelte kursugange. Greve, B. (2019), Velfærdssamfundet - en grundbog. Kapitel 2, 5. udgave, København, Hans Reitzel. Hertil enkelte tekster i moodle relateret til de enkelte kursugange
Prøveform	Individuel mundtlig prøve med udgangspunkt i pensum Varighed: Prøven har en samlet varighed af 40 minutter eksklusiv votering, fordelt på 20 minutters forberedelsestid og 20 minutters mundtlig eksamination, eksklusiv votering. Ved prøvens begyndelse trækker den studerende et spørgsmål, som danner udgangspunkt for eksaminationen. Efter forberedelsestiden (20 minutter) præsenterer og diskuterer den studerende det udtrukne spørgsmål på baggrund af pensum, hvorefter der spørges ind til hele kursets pensum.
Omprøveform	Følger de samme bestemmelser som den ordinære prøve.
Prøvetype	Individuel prøve
Bedømmelse	7-trinsskala
Censur	Intern (dvs. at underviser og en intern censor bedømmer)
Evaluerings- og feedbackformer	Gennemgang af øvelser og midtvejs- og slutevaluering.
Aktivitetsansvarlig	Bent Greve (bgr@ruc.dk)
underviser	Bent Greve (bgr@ruc.dk) Anders Larsen (andersla@ruc.dk) Nikolaj Bangsted Lem Christensen (nblc@ruc.dk) Ole Helby Petersen (olehp@ruc.dk) Camilla Jensen (camje@ruc.dk)
Eksamensadministration	ISE Studieadministration (ise-studieadministration@ruc.dk)
STADS stamdata	kandidatkursus belastning : 5 ECTS aktivitetskode : U40100 prøveform : mundtlig bedømmelse : 7-trinsskala censur : Intern censur

kursugange:

Hold: 1

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode - Kursusgang 1

tidspunkt	12-02-2019 13:15 til 12-02-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	21.1-031 - plenum (56)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Bent Greve (bgr@ruc.dk)
Indhold	Forelæsningsen indeholder oversigt over kursets centrale aspekter. Velfærdsteorien og forudsætninger for hvordan markedsøkonomien fungerer præsenteres. Staters centrale økonomiske hovedopgaver: allokering, fordeling og stabilisering. Markedets evne til at sikre effektivitet beskrives. Markedsfejl og andre hensyn, der kan ses som et økonomiske rationale for statens indgreb i markedsøkonomien beskrives.
Pensum	SR: 15-24, 61-69, 81 - 111. GJ: Kap 1 og kap 4.1-4.4, 4.8-4.10

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode, øvelser 1

tidspunkt	12-02-2019 15:15 til 12-02-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	19.2-011 - teorirum (56)
Underviser	Nikolaj Bangsted Lem Christensen (nbld@ruc.dk)

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode - Kursusgang 2

tidspunkt	19-02-2019 13:15 til 19-02-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	19.2-011 - teorirum (56)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Camilla Jensen (camje@ruc.dk)
Indhold	Blandt markedsfejlene er eksternaliteter; positive og negative. De defineres. Eksternaliteter er omkostninger eller gevinster, der ikke umiddelbart tages hensyn til på markedet. Eksternaliteter findes overalt i økonomien; men i forelæsningsen fokuseres på negative eksternaliteter inden for miljøpolitikken. Eksternaliteter kan dog også være positive, f.eks. vaccination (reduceret smittefare), undervisning (bedre kommunikation). Forskellige styringsmidler hvormed der kan tages hensyn til eksternaliteter analyseres, frem for alt foreningsafgifter
Pensum	SR: 129-159, GJ: Kap. 4.6 Baggrund: E. Gaden og J. Jespersen, introduktion til mikroøkonomi, Djøfs Forlag, 3. udg. Kap. 8

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode, øvelser 2

tidspunkt	19-02-2019 15:15 til 19-02-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	19.2-011 - teorirum (56)
Underviser	Camilla Jensen (camje@ruc.dk)

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode - Kursusgang 3

tidspunkt	26-02-2019 13:15 til 26-02-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	21.1-031 - plenum (56)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Ole Helby Petersen (olehp@ruc.dk) Camilla Jensen (camje@ruc.dk)

Indhold	I første time er fokus på en teoretisk fremstilling af problematikken omkring naturlige monopoler. Det klargøres, hvorfor det er ineffektivt at lade flere virksomheder stå for produktionen. Der sammenlignes med yderpunkterne hhv fuldkommen konkurrence og monopol. Det samfundsøkonomiske optimum udpeges og i den I anden time fokuserer vi på empiriske erfaringer med privatisering, udlicitering og konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver. Hvad er forskellen på de forskellige former for privatisering, udlicitering og konkurrenceudsættelse? Hvilke konkrete eksempler kender vi? Giver private løsninger lavere priser, højere effektivitet og bedre kvalitet? Vi gennemgår og diskuterer disse spørgsmål med udgangspunkt i danske såvel som internationale erfaringerforbindelse nævnes behovet for offentlig intervention.I anden time fokuserer vi på empiriske erfaringer med privatisering, udlicitering og konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver. Hvad er forskellen på de forskellige former for privatisering, udlicitering og konkurrenceudsættelse? Hvilke konkrete eksempler kender vi? Giver private løsninger lavere priser, højere effektivitet og bedre kvalitet? Vi gennemgår og diskuterer disse spørgsmål med udgangspunkt i danske såvel som internationale erfaringer.
---------	---

Pensum	SR: 199-229, 2003, GJ kap. 3.6 og 4.5, Hjelmar m.fl. 2013
--------	---

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode, øvelser 3

tidspunkt	26-02-2019 15:15 til 26-02-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	21.1-031 - plenum (56)
Underviser	Nikolaj Bangsted Lem Christensen (nbllc@ruc.dk)

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode - Kursusgang 4

tidspunkt	05-03-2019 13:15 til 05-03-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	06.1-032 - teorirum (65)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Bent Greve (bgr@ruc.dk)
Indhold	Kommunerne, regionerne og staten, placering og størrelse af opgaver og økonomisk styring i dag (og i fremtiden). Fokus er på en beskrivelse af institutionelle rammer og de instrumenter som især staten anvender i relation til styring af den kommunale og regionale økonomi. Samtidig ses på fordelingen af opgaver og finansiering mellem de forskellige sektorer.
Pensum	GJ: Kap 2.3, 2.4 og 3.1-3.5 og kap. 11. Greve (2015): Kap 2: Kort rids over den danske forvaltning i Velfærdssamfundet, København, Hans Reitzel. Bøgh-Andersen, Lotte m.fl. (2017): Kapitel 2 Incitamenter på organisationsniveau og kapitel 4: Økonomiske incitamenter og professionelle normer.

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode, øvelser 4

tidspunkt	05-03-2019 15:15 til 05-03-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	06.1-032 - teorirum (65)
Underviser	Bent Greve (bgr@ruc.dk)

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode - Kursusgang 5

tidspunkt	12-03-2019 13:15 til 12-03-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	21.1-031 - plenum (56)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Bent Greve (bgr@ruc.dk)
Indhold	Sundhed og uddannelse er to centrale dele af det danske samfund. Der ses på såvel størrelse og omfang som centrale økonomiske forklaringer på hvordan områderne fungerer, styres og udvikles samt hvilken samfundsøkonomisk virkning de kan have, herunder hvordan de kan ses som investeringer, der giver et samfundsmæssigt afkast. Sundhedsøkonomiske begreber til analyse præsenteres.
Pensum	SR: 111-117 og 367-381. GJ: Kap. 5 og 6

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode, øvelser 5

tidspunkt	12-03-2019 15:15 til 12-03-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	21.1-031 - plenum (56)

Underviser

Camilla Jensen (camje@ruc.dk)

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode - Kursusgang 6

tidspunkt 19-03-2019 13:15 til
19-03-2019 15:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt

sted 21.1-031 - plenum (56)

Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter) Bent Greve (bgr@ruc.dk)

Indhold Forelæsningen gennemgår en relevante indkomstbegreber og forklarer forskellige mål for fordelingen: bl.a. Lorenz-kurven, Gini-koefficient, 20/80 ratio mm. Dernæst diskuteres absolut vs. relativ fattigdom og udviklingen heri. Data til opgørelse heraf diskuteres. Ulighed har samfundsøkonomiske konsekvenser. Disse kan analyseres som en havende konsekvenser både på individuelt niveau, f.eks. gensidig udbytte af at kunne læse, skrive og regne; og på samfundsniveau, f.eks. i form af social mobilitet, kriminalitet og arbejdsproduktivitet. Socialpolitikken sigte er at reducere nogle af de individuelle- og samfundsmæssige barrierer, som indkomst- og formueulighed skaber. Her sondres mellem de arbejdsmarkedsrelaterede og de sygdoms- og alders-, integrationsrelaterede ydelser sammenfattet under betegnelsen de velfærdsstatslige ordninger. Endelig vil skattepolitik, der berøres i gang 7, brugerbetaling, samt finansiering af alderspension øve en væsentlig indflydelse på forskellige befolkningsgruppers forbrugsmuligheder og opnåelse af velfærdsydelser igennem hele livsforløbet.

Pensum SR: 296-327 GJ: Kap 3.6-3.10

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode, øvelser 6

tidspunkt 19-03-2019 15:15 til
19-03-2019 17:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt

sted 21.1-031 - plenum (56)

Underviser Nikolaj Bangsted Lem Christensen (nbic@ruc.dk)

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode - Kursusgang 7

tidspunkt 26-03-2019 13:15 til
26-03-2019 15:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt

sted 22.1-009 - plenum (65)

Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter) Camilla Jensen (camje@ruc.dk)

Indhold Udgangspunkt for forelæsningen er en definition af skat som en pengeoverførsel fra det private til det offentlige uden nogen konkret modydelse den anden vej. Skat er et middel til løsning af mange af statens opgaver, herunder de tre hovedopgaver: Allokering, fordeling og

makroøkonomisk balance. Der findes en meget lang række af skatter, hvor de vigtigste nok er personskatter, vareskatter og skat på besiddelse (af fx ejendomme og biler). De fordelingsmæssige konsekvenser af hhv. progressive, proportionale og degressive skatter beskrives. Endvidere belyses beskatningens konsekvenser for incitamentsstrukturen herunder sammenhængen mellem skat og indkomstafhængige offentlige ydelser i form af en sammensat indkomstbeskatning.

Pensum

SR: 511 – 552 (excl. 526 – 538). GJ kap. 8 og GJ, kap. 2.2.4 og 4.8.

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode, øvelser 7

tidspunkt 26-03-2019 15:15 til
26-03-2019 17:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt

sted 22.1-009 - plenum (65)

Underviser Camilla Jensen (camje@ruc.dk)

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode - Kursusgang 8

tidspunkt 02-04-2019 13:15 til
02-04-2019 15:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt

sted 19.2-011 - teorirum (56)

Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter) Bent Greve (bgr@ruc.dk)

Indhold Hovedprincipperne bag udformning af forskellige velfærdsstatsmodeller gennemgås med synlig henblik på fordeling, eksterne effekter og incitamentsstruktur. Dernæst gennemgås arbejdsmarkedsteori set i lyset af de velfærdsstatslige principper. Der redegøres for hhv. substitutions- og indkomsteffekter i arbejdsudbuddet og betydning af efterspørgselskurvens elasticitet. Hvordan reguleres et arbejdsmarked?

Pensum

SR: 591-93 og GJ: Kap. 2.1-2.2 og kap. 9

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode, øvelser 8

tidspunkt 02-04-2019 15:15 til
02-04-2019 17:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt

sted 19.2-011 - teorirum (56)

Underviser Camilla Jensen (camje@ruc.dk)

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode - Kursusgang 9

tidspunkt	09-04-2019 13:15 til 09-04-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	21.1-031 - plenum (56)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Nikolaj Bangsted Lem Christensen (nblc@ruc.dk)
Indhold	Som udgangspunkt vender vi tilbage til statens tre hovedopgaver: allokering, fordeling og stabilisering. Denne forelæsning fokuserer på det sidste. Hvorfor er det makroøkonomiske system ustabil? Hvad forårsager lange perioder med betydelig arbejdsløshed? Hvorledes kan den økonomiske politik reducere den makroøkonomiske ustabilitet? Hvad er i den sammenhæng finanspolitik og hvilke instrumenter er til rådighed? Begrebet finanseffekt gennemgås og det belyses, at forskellige finanspolitiske instrumenter har forskellig finanseffekt. Den offentlige sektors aktuelle og strukturelle budget saldo forklares med afsæt i teorien om de automatiske konjunkturstabilisatorer. Finanspolitikken anvendes til at modvirke konjunkturudsving. Der føres ekspansiv finanspolitik under lavkonjunktur og kontraktiv under højkonjunktur. Et vigtigt element i nyere tid er de krav, der fra EU stilles til medlemsstaternes finanspolitik. Disse krav og deres konsekvenser beskrives
Pensum	SR: 851 – 869. GJ: Kap 10

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode, øvelser 9

tidspunkt	09-04-2019 15:15 til 09-04-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	21.1-031 - plenum (56)

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode - Kursusgang 10

tidspunkt	16-04-2019 13:15 til 16-04-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	19.1-033 - teorirum (56)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Anders Larsen (andersla@ruc.dk)
Indhold	Vi gennemgår arbejdsgangen for at lave en cost – benefit (c/b) og cost – efficiency analyse (c/e). C/B giver et absolut mål, lønsom eller ej; mens C/E giver et relativt mål (er det ene projekt mere eller mindre lønsomt end det andet for at nå et på forhånd fastsat mål). For at lave en analyse over tid må man sammenveje cost og benefits, der falder forskelligt over tid. Det sker ved diskontering. Vi diskuterer værdisættelse af ikke-markedsomsatte goder og vi analyserer konsekvenserne af hhv. høj og lav diskontering. Den første af de to forelæsninger vil beskrive arbejdsgangen ved udarbejdelse af en C/B eller C/E-analyse. Den anden af de to forelæsninger vil beskrive en lang række cases for der i gennem at skabe forståelse for analysen, dens muligheder og problemer.
Pensum	SR: 296-327 GJ: Kap 3.6-3.10

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode, øvelser 10

tidspunkt	16-04-2019 15:15 til 16-04-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	19.1-033 - teorirum (56)
Underviser	Camilla Jensen (camje@ruc.dk)

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode - Eksamen

tidspunkt	03-06-2019 08:15 til 05-06-2019 19:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt

Forv / PA: Offentlig økonomi: Teori og Metode - Reeksamen

tidspunkt	21-08-2019 00:00 til 21-08-2019 00:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt

STADS	kandidatkursus		
stamdata	belastning : 5 ECTS	aktivitetskode : U40100	
	prøveform : mundtlig	bedømmelse : 7-trinsskala	censur : Intern censur